

انتشارات برگ

تهران

صندوق پستی

۱۵۸۷۵/۴۹۳۹

موضع

ریاع امروز

کوشش مهنت در فنا برگلستان

ادیبات
فارسی

۱۶

۶

۶۴

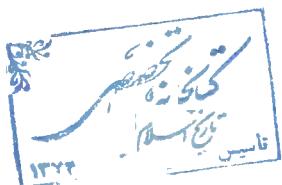
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اسکن شد

مُجْمُوعَة

رُنَاعٍ
امْرُورٍ

بلوچش

محمد رضا عبد الله

رباعی امروز

مجموعه شعر

به کوشش محمد رضا عبدالملکیان

روی جلد: مدادقت چباری

چاپ اول: ۱۳۶۶

تیراژ: ۶۰۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات برگ

چاپ: چاپخانه نقش جهان

نقل و اقتباس با ذکر دقیق مأخذ آزاد است.

پیشگفتار

قصد برآن بود که در سرآغاز این دفتر به اجمال و اختصار نگاهی داشته باشیم بدستور تاریخی رباعی و تحولات این قالب هزار ساله شعر فارسی از آغاز تا امروز، اما بیم آن رفت که بضاعت ناچیز این قلم در انتخاب و ارائه مجملی گویا پیرامون این مهم که قادر به پاسخگوئی نیاز و اهم سؤالات خواننده باشد، توفيق لازم را نداشته باشد. از دیگر سوی اگر سعی برآن می‌شد که برای کاستن نکات ابهام، به مطلب مورد نظر شرح و بسط بیشتری داده شود تا از روشنی و جامعیت در خوری برخوردار گردد، بهنچار ضرورت داشت که در روند بررسی، نمونه‌هایی از دفتر قطور رباعی را ارائه می‌دادیم و حتی المقدور با توجه به منابع موجود، اهم ویژگیهای ادوار حیات این قالب را بر می‌شمردیم، که در این صورت نیز مطلب از حد آن اجمال و اختصار، پا فراتر می‌نهاد، و با توجه به اصل کار (ارائه منتخبی از رباعیات امروز)، چنین چیزی غیر ضروری بمنظور می‌رسید بهمین لحاظ مطلب مزبور نانوشه ماند.

فکر فراهم آمدن این دفتر از حدود ۳ سال پیش گریبانگیر ذهن گردید و اندک اندک ریشه گسترانید. در کنار هم نشاندن نمونه‌های موفق و نسبتاً موفق شعر پس از پیروزی انقلاب اسلامی بهصورت یک مجموعه، ضمن اینکه ارزش کیفی کار را بهتر نمایان می‌سازد، به شاعران در شناخت موقعیت کنونی شعر و جایگاه مرتبه شعری آنان کمک می‌کند که حاصل چنین تشخیصی در جبران نقاط ضعف شاعران بی‌تأثیر نخواهد بود، همچنین طریق مذکور امکان دستیابی علاقمندان به شعر امروز را بهتر فراهم می‌نماید و چنین مجموعه‌هایی دست منتقدان شعر را نیز برای بررسی و تحقیق و ارزیابی بهتر، بازمیدارد.

در آغاز صرفاً قالب رباعی مورد نظر نبود بلکه مقصود، گرددآوری نمونه‌هایی از شعر بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بود، اما به لحاظ تنوع قالبهای مورد استفاده و فراوانی شعرهای ارائه شده، عملاً چنین کاری برای چون منی، سنگ بزرگ بود و علامت.... از این‌رو باید چارچوب کار مشخص‌تر و محدود‌تر می‌گردید،

که پس از بررسی جوانب مختلف، بدلو لحاظ، گرداوری منتخبی از رباعیات امروز به عنوان چارچوب کار برگریده شد. یکی بین دلیل، که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، هرچند که یک تحول درونی در اکثر قالبهای شعر فارسی بوجود آمد، اما این تحول پیش از درآمیختگی با سایر قالبهای بیشتر خود را در چشم و دل رباعی نشاند و این قالب تقریباً فراموش شده را حیاتی دوباره بخشید.

دلیل دیگر برگریدن رباعی این بود که گرداورنده این دفتر، هرازگاهی که دلش لبریز می‌شود، لب ریخته‌های دلش را به مریانی کلمات می‌سپارد و محصول آن را بذعی خویش «شعر» می‌نامد و در این رهگذر شاید به اشتباه خود را نیز شاعر میداند. با توجه به این موضوع و برای آنکه حب نفس یا خودبینی و خودخواهی اورا حتی المقدور از رعایت انصاف دور ندارد، قالبی را برگردید که خود در آن قالب، شعری ندارد.

منابع فراهم آمدن این دفتر مجلات سروش، اطلاعات هفتگی، جوانان، زن روز، پیام انقلاب، شاهد، امید انقلاب، ماهنامه‌های کیهان فرهنگی و صحیفه، روزنامه‌های کیهان، جمهوری اسلامی، اطلاعات و جنگها، سوره و فصلنامه هنر و همچنین حدود ۱۵ جلد کتاب شعر منتشر شده در سالهای اخیر بوده است، که از منابع موجود برخی تماماً و بعضی که امکان دسترسی به تمام شماره‌های آن میسر نگردیده، به طور ناقص مطالعه و فیش برداری شده است. محدوده زمانی این منابع برای بررسی، از تاریخ پیروزی انقلاب اسلامی تا اواخر تابستان ۶۵ را دربر می‌گیرد.

نکاتی که در انتخاب رباعیات این دفتر مورد نظر بوده است بهطور خلاصه عبارتند از:

- ۱- حضور اندیشه و عاطفه در شعر با توجه به نقش آفرینی‌های خیال.
- ۲- پویابی زبان شعر از لحاظ مأнос بودن واژگان و میزان ابداع در ترکیبات به کار گرفته شده.
- ۳- ارتباط منطقی چهار مصراج رباعی (اگرچه به صورت نسبی) و مساعدت آنها با یکدیگر در جهت القای بهتر مفهوم مورد نظر.

۴- میزان تأثیر و تکاندهنگی مصراع چهارم که سهم عمدہ‌ای در ارزشیابی هر رباعی دارد.

۵- پرهیز از رباعیات شعرا و شعار گونه (البته در مواردی که شعارها بدشروع تردیدک شده‌اند، سعی بر آن بوده است که تساخت شعر بر شعار را از نظر دور نداریم).

۶- هماهنگی پیام شعر با ارزشها مقدس جامعه اسلامی.

با درنظر داشتن ملاک‌های فوق کار گردآوری و انتخاب رباعیات شروع شد، در آغاز با توجه به شناخت قلبی و آنچه که به عنوان نمونه‌های خوب رباعی در دسترس بود، میتوان گفت که رباعیات انتخاب شده پاسخگوی توقعات گردآورنده بود و چنین پیش‌بینی می‌شد که حاصل کار با تلاشی نه چندان زیاد وقت گیر، دفتری تردیدک به‌ایده‌آل خواهد بود، اما وقتی محدوده کار محدود شاعران موفق را پشت سر گذاشتیم و کار بررسی و انتخاب از سایر منابع مورد نظر پی‌گرفته شد، هرچه پیش رفتیم امکان دستیابی به رباعیات موفق کمتر شد بدین لحاظ پنداشتیم که شاید سطح توفیق گردآورنده از شعر نوپایی انقلاب اسلامی از حد معقول بالاتر است و یا اینکه سلیقه شخصی امکان انتخاب بعضی از رباعیات را نمیدهد حال آنکه شاید همین رباعیات بدعقیده صاحب‌نظرانی دیگر شعرهای موفقی بوده و بتوانند استحقاق حضور در این مجموعه را داشته باشند.

دو نکته فوق گردآورنده را بر آن داشت که بخاطر رفع این شبهه از چند نفر افراد صاحب‌نظر نیز طلب همفکری و همکاری نماید. پس از رسیدن به‌چنین نظری، رباعیاتی نیز که از حدود معیارهای نگارنده کمی دورتر بودند به‌جمع انتخاب اولیه اضافه شدند و کار بررسی منابع موجود به‌همین منوال دنبال گردید که نهایتاً در اواخر تابستان ۱۳۶۵ به‌پایان رسید، در خاتمه این مرحله از میان حدود سه‌هزار رباعی مورد بررسی، قریب شصده‌ی رباعی انتخاب گردید.

آنگاه با نوشتن هر رباعی بر روی یک برگ جداگانه و شماره گذاری آنها و سپس با تهیله جدولهایی برای بررسی رباعیات مورد نظر، موضوع را با ۴ تن از شاعران مطرح و شناخته شده امروز که هر یک دارای شناسنامه شعری مستقل و شخصی هستند به‌طور جداگانه مطرح کردیم، که همگی اظهار لطف نمودند و با بزرگ‌منشی خویش سلام لر را بی‌جواب

نگداشتند و هریک از آنان بادقتنظر و صرف وقت قابل ملاحظه، رباعیات گردآوری شده را یکبهیک بررسی کردند و بدون آنکه از نظر سایر داوران اطلاع داشته باشند جدول مورد نظر را تکمیل نمودند و هر رباعی را بوسیله نمراتی که از صفر تا ۴ در نظر گرفته شده بود، ارزشگذاری کردند، در بعضی از موارد نیز درباره محدودی از رباعیات نظر اصلاحی مطرح شده بود که با تغییراتی جزئی شکل بهتری پیدا کردند.

پس از پایان مرحله فوق، چهار جدول تکمیل شده جمع‌بندی شد و میانگین هر رباعی مشخص گردید که در نتیجه ۳۲۱ رباعی با توجه به بارم‌بندی مورد نظر بین ۴ تا ۲ نمره کسب کردند که جمعاً بر گردیدند. و حاصل کار مجموعه‌ای است که پیش رو دارد.

با بررسی جدولهای تکمیل شده دریافتیم که در مجموع، نظرهای مطرح شده با یکدیگر و با نظر گردآورنده قرابت و نزدیکی بسیاردارند، با این تفاوت که انجام کار بین ترتیب، اطمینان خاطر انتخاب کننده‌را نیز بهمراه داشت.

در خاتمه بجاست که از چهار شاعر ارجمندی که بزرگوارانه در انتخاب رباعیات این دفتر صرف وقت نمودند و در کم کردن ضعفهای این مجموعه دریغ نورزیدند صمیمانه تشکر کنم.

با این اشارت که چون رباعیات بعضی از این بزرگواران نیز در این دفتر آمده است به خواست خود آنان از ذکر نامشان در مقدمه خودداری شد. با این توضیح که آنان داور رباعی خویش نبوده‌اند و میانگین سایر نظرات به عنوان نظر چهارم در مورد رباعی آنان منظور گردیده است.

کلام آخر اینکه اگر مجموعه حاضر از حسن و ارزشی بر خوردار است، بی شک نتیجه تلاش شاعران امیدآفرین این انقلاب و همچنین «جحبت عزیزانی است که در انتخاب اشعار این دفتر از قبول زحمت چشمگیر دریغ نکردند. کاستی‌ها و ضعفهای کار نیز ریشه در کم‌بضاعتی صاحب این قلم دارد که بی شک آگاه شدن از نظرها و انتقادات خوانندگان علاقمند مایه خوشحالی و اظهار تشکر گردآورنده خواهد گردید.

والسلام

محمد رضا عبدالملکیان

بهمن ماه ۱۳۶۵ — تهران

الف

□

صبح از من و دیده پراز خواب ترا
رود از من و آرامش مرداب ترا
فرق است میان عشق تا عشق آری
مهتاب مرا و کرم شبتاب ترا

محمد رضا شهرآبی نژاد

□

تا آتش اندیشه افلاکی ما
 صد شعله فکند در تن خاکی ما
 ضربالمثل دوباره عالم شد
 چون شبنم روی برگ گل، پاکی ما

نادر الهی

به مناسبت عید فطر

□

عید است و دلم خانه ویرانه، بیا
 این خانه تکاندیم ز بیگانه، بیا
 یک ماه تمام میهمانت بودیم
 یک روز بهمهمانی این خانه بیا

قیصر امین پور

ب

برای شهید مطهری

□

از حنجره‌ات سپیده می‌نوشد آب
از جام دلت چو چشمه می‌جوشد آب
تا پاک شود همچو زلال سخنست
دیریست که مومنانه می‌کوشد آب

حسن حسینی

روز هندهم شهریور

□

ای نابترين معاني واژه خوب
 اى جوشش خون گرمانان، شهر آشوب
 کس در سفر کدام منظومه بدید
 يك روز کند هزار خورشيد غروب؟

قیصر امین پور

ت

□

ای روی تو سیز، چون سرانگشت درخت
وی از تو بلند تا ابد مشت درخت

آندم که از این زمانه بربستی رخت
در سوگ تو خم شد به خدا پشت درخت

مرتضی نوربخش

□

عاشق شد و در آتش مشتاقی سوخت
در حسرت یک کر شمه ساقی سوخت

جز جان که به اوج آسمان پر بگشود
زان قامت چون سرو سهی، باقی سوخت

علی مرادی غیاث آبادی

□

از شیوه خورشید، دمیدن آموخت
از قافله رود، رسیدن آموخت

از دامگه پست کلاغان زمین
مانند عقاب، پر کشیدن آموخت

شمس الله مولوي

□
از کوه طریق استواری آموخت
وز سایه صفائ خاکساری آموخت

شاداب تر از شمیم جانبخش بهار
از روح نسیم بی قراری آموخت

محمود عباد

□
سقای ستاره در فلق خون می‌ریخت
آن شب ز دو بال مرغ حق خون می‌ریخت

در دشت خرسخوان به جای آواز
از حنجره‌ها شفق شفق خون می‌ریخت

مصطفی علیپور

□

آن روز که از گلوي تو خون می‌ریخت
 خون از رگ آفتاب، گلگون می‌ریخت
 این خون خدا بود، که از رگ رگ تو
 با جوشش سرخ عشق، بیرون می‌ریخت

احمد خوانساری

□

ای عمق سکوت، زخمی فریادت
 وی قامت صبح، تشنئه امدادت
 در پهنه شباهی سراسر تاریک
 پیوند ستاره و سحر میلادت

عادل بیابانگرد جوان

□
این عقل دوباره خام شد، عشق کجاست؟
در پرده ننگ و نام شد، عشق کجاست؟

یاران، یاران چگونه می‌باید گفت
کار من و دل تمام شد، عشق کجاست؟

وحید امیری

□
بانگ ظفر از مناره برخواهد خاست
صبح از نفس ستاره برخواهد خاست
آن یار که در کویر افتاد به خاک
با بیرق گل دوباره برخواهد خاست

مصطفی علیپور

□

بی‌ساغر عشق زندگانی تلخ است
در جام، شراب ارغوانی تلخ است

با یاد تو دور زندگانی شیرین
بی روی تو عمر جاودانی تلخ است

اکبر پیداروند

□

موسیقی شهر، بانگ «رودا رود^۱» است
رقاصه شهر، آتش است و دود است

بر خاک خرابه‌ها بخوان قصه جنگ
از چشم عروسکی که خون آلود است

قیصر امینپور

۱- «رود» به معنی فرزند است، در بعضی از نواحی جنوب، مادران در مرگ فرزندانشان «رود» رود^۲ یا «رودا رود» می‌گویند.

□

از مزرعهٔ بهار، سرشارتر است
وز ساقه سبز صبح، پربارتر است
هر چند که خفته در شبستان زمین
از دیده آفتاد، بیدارتر است

محیود عباد

□

هر چند که از آینه بی‌رنگتر است
از خاطر غنچه‌ها دلم تنگتر است
 بشکن دل بی‌نوای ما را ای عشق
 این ساز، شکسته‌اش خوش‌آهنگتر است

حسن حسینی

□

او مست و خراب جام نابی دگر است
 هر قطره خون او گلابی دگر است
 بنگر که شهید خفته در دامن خاک
 در مشرق عشق آفتایی دگر است

وحید امیری

□

گر چشم گشایم بهجمال تو خوش است
 ور دیده بیندم بهخيال تو خوش است
 هيچ از تو بهجز فراق تو ناخوش نیست
 آن نیز بهامید وصال تو خوش است

سیاوش اسلامی

در روز مصاف مرد بودن شرط است
آغوش بدموج خون گشودن شرط است

برخیز و بیازمای خود را چون تیغ
در پهنهٔ عشق آزمودن شرط است

یدالله لرنژاد

با پرده‌نشین غیب محرم عشق است
با راز نهان دوست همدم عشق است

آن آب بقاکه عمر جاوید دهد
خود نیست، و گر هست به‌عالی عشق است

حجت‌الاسلام محمد‌حسین بجهتی (شق)

□

آئینه و آب، حاصل یاد شماست
 آمیزه درد و داغ، همزاد شماست
 این خاک که از ترنم لاله پر است
 دفترچه خاطرات فریاد شماست

وحید امیری

□

چشمان سحر، تشنگ دیدار شماست
 مهتاب خجل ز نور رخسار شماست
 خورشید که در اوچ فلک خانه اوست
 همسایه دیوار به دیوار شماست

علیرضا قزوونی

بانوی فلق آینه‌گردان شماست
پیراهن آسمان چراغان شماست

مهتاب که جان پاکی و عریانی است
پروردۀ آفتاب دامان شماست

ایرج قبری

هم روی ترا طاقت دیدار کم است
هم چشم مرا جرأت این کار کم است

من کمتر از آنم که ترا درک کنم
آگاهی من ز عشق بسیار کم است

قیصر امین‌پور

□

همواره ستیزه با ستم، پیشنه ماست
 شمشیر شهاب شب شکن، تیشه ماست
 ما منبع نور ناب بی پایانیم
 خورشید گلی ز باغ اندیشه ماست

محمد صادق جوادی

□

تا خون سپیده در رگ و ریشه ماست
 در بیم، شب از فروغ اندیشه ماست
 فردای ظفر از آن ما خواهد بود
 زانروی که جان دیو در شیشه ماست

نادر الهی

جان واله و عقل مات و دل حیران است
بی روی توام ملک جهان زندان است

من مانده میان آتش هجر و فراق
یارب شب عاشقان چه بی پایان است

ایرج قبری

آهنگ و سرود لبستان سوختن است
اندیشهٔ روز و شبستان سوختن است

این چیست میان تو و پروانه و شمع
کثر روز ازل مذهبستان سوختن است

قیصر امین‌بور

□

با لاله شهید عشق را این سخن است
 کای لاله ترا طراوت از خون من است
 سر دادن و جان به دیگران بخشیدن
 این شیوه عاشقان گلگون کفن است

محمد علی مردانی

□

صحرای غمی، نشانی من این است
 آشفته دمی، جوانی من این است
 در چشم زمانه‌ام، پریشان خوابی
 افسانه زندگانی من این است

گلشن کردستانی

حرف تو بدشعر ناب پهلو زده است
آرامش تو به آب پهلو زده است

پیشانیت از سپیده مشهورتر است
چشم تو به آفتاب پهلو زده است

سلمان هراتی

تا دیده روزگار بیدار شده است
آفاق جهان پهنهٔ پیکار شده است

اینجا همه بوی کربلا می‌آید
تاریخ مگر دوباره تکرار شده است

میرهاشم میری

□

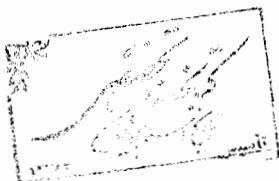
چندیست چراغ عشق کمسو شده است
 جانم چون عقل عافیت‌جو شده است
 بس کن تا کی در پی نیرنگ و فریب
 ای دل دستت برای من رو شده است

ثابت محمودی (سهیل)

□

از مهر رخ تو گل پراز خنده شده است
 از قامت تو سرو سرافکنده شده است
 از بس که رخ تو روشن و نورانی است
 خورشید ز چهره تو شرمنده شده است

بیوگ ملکی

امسال بنفسه زودتر آمده است
با زلف پریش و روی تر آمده است
گویا ز خجسته سال آینده ما
دارد خبری که بی خبر آمده است

دکتر محمد حسین علی‌آبادی

□

شب رفته و صبح پر سرور آمده است
از برج سپیده، موج نور آمده است
تا پشت سپاه تیرگی را شکند
نور از پی نور، در ظهر آمده است

سیاوش دیهیمی

□

در دامن شب به صبح امید نشست
با مشعل مه به بام ناهید نشست

در دیده روزگار چون گوهر اشک
غلطید و به چشم‌هسار خورشید نشست

مشق گاشانی

□

افسوس که بال و پر پرواز شکست
فریاد که در حنجره آواز شکست

دست من و دامان تو ای غایت لطف
این دلشه کرد توبه و باز شکست

علی مرادی غیاث‌آبادی

در محفل عاشقان فرزانه و مست
می گشت سبوی کربلا دست بدست
ناگاه ز خیل ناکسان دستی پست
هفتاد و دو پیمانه بهیک سنگ شکست

محمد خلیل جمالی

برای شهید مطهری

گر پیکرت ای درخت دیرینه شکست
از زخم زبان تبر کینه شکست
روزی که به روی دوش مردم بودی
تصویر تو در هزار آئینه شکست

قیصر امینپور

تقدیم به حضرت زهرا(ع)

آنروز که پهلوی تو از کینه شکست
دلهای محبان تو در سینه شکست

تصویر ترا دل علی(ع) آئنه بود
اندوه تو سنگی شد و آئینه شکست

احمد رضا زارعی

برای امام حسین(ع)

او روز شهد خویش را می‌دانست
گودال فرود خویش را می‌دانست

چون شاعر چیره‌ای از آغاز سخن
پایان سرود خویش را می‌دانست

محمد رضا محمدی نیکو

□

می‌آید و آیه‌های باران با اوست
بوی گل و عطر لاله‌زاران با اوست

می‌آید و باغ خشک جانهای ملول
مشتاق‌که رمز نوبهاران با اوست

سیاوش دیهیمی

□

این باغ شکوفه است، یا پیکر اوست
گلبرگ شقايق است یا بستر اوست

این بازی خون و نور در عرصه عشق
خورشید نشسته در شفق، یا سر اوست

سیاوش دیهیمی

برای میرزا

در حجم سیاه بیشه، این نور از اوست
سرسبزی مرغزار و ماهور از اوست
در ظهر عطش چو نهر پرآب رسید
حیثیت سبز جنگل دور از اوست

سلمان هراتی

آن پیر که زیور کلام من و توست
سر فصل جریده قیام من و توست
آن گرد وضو ساخته در چشمeh ماه
سردار سپاه خون، امام من و توست

غلامرضا رحمدل

این جلوه مهر، یا که پیشانی توست
وین روح نسیم، یا که عریانی توست
ای نبض طراوت سحر در نگهت
خورشید، اسیر چشم بارانی توست

ایرج قبری

ای عشق، زمین و آسمان آیه توست
بنیاد ستون بیستون، پایه توست
چون رهگذری خسته که می آساید
آسایش آفتاب در سایه توست

قیصر امین‌بور

□

آن مرغ که پر زند به بام و در دوست
خواهد که دهد سر به دم خنجر دوست

«این نکته نوشته‌اند بر دفتر عشق»

«سر دوست ندارد آنکه دارد سر دوست»^۱

قیصر امین پور

□

او رفت و بدهن سبز صحرا پیوست
در مرز سحر بدشط فردا پیوست

آن چشمکه مانند دلم می‌جوشید
جاری شد و رفت تا به دریا پیوست

حبیب‌الله حسینی میرآبادی

۱- این نکته نوشته‌ایم بر دفتر عشق
سر دوست ندارد آنکه دارد سر عشق
(خواجه عبدالله انصاری)

ایمن ز ملال ساعتی خواهم و نیست
از علم و عمل بضاعتی خواهم و نیست
بی فتنه روزگار و بی زحمت خلق
روزی دو مجال طاعتی خواهم و نیست

حیدر سیزوواری

جانی همه بیقرار می‌خواهم و نیست
چشمی همه اشکبار می‌خواهم و نیست
تا روی ترا زلال بینم ای دوست
آئینه بی‌غبار می‌خواهم و نیست

محمد عباد

□

مهما ن خیافت خطر هیچ نداشت
 هنگام که میرفت سفر هیچ نداشت
 گمنام ترین شهید را آوردند
 جز پاره‌ای از عشق دگر هیچ نداشت

وحید امیری

□

دردا که ز تن توان، ز دل تاب گذشت
 عمری بهسرای دیده، در خواب گذشت
 می‌خواستم از خواب گران برخیزم
 تا چشم گشودم از سرم آب گذشت

مشق کاشانی

در پهنه عشق، جان سپر کرد و گذشت
تا قله آرزو سفر کرد و گذشت

خورشید صفت برآمد از مشرق عشق
این شام سیاه را سحر کرد و گذشت

علیرضا پور بزرگ

مهتاب، شکفته بر تنش بود و گذشت
خورشید، رکاب تومنش بود و گذشت

از عرصه تیغهای عربیان، اما
پیراهن زخم، جوشنش بود و گذشت

محمود عباد

□

سالار به کاروان خود برمی‌گشت
 سیمرغ به آشیان خود برمی‌گشت
 آرام و فروتنانه در مطلع فجر
 خورشید به آسمان خود برمی‌گشت

علی صدفی زاده

□

تصویر ترا شفق چو در قاب گرفت
 رنگ از رخ خورشیدی مهتاب گرفت
 سوز لب تشنۀ ترا نازم، چون
 دریا دریا ز دیدگان، آب گرفت

عباس برانیپور

چشمان ترا غباری از خواب گرفت
درد آمد و از دست دلم تاب گرفت

این بود پس از تو کار چشمم ای دوست:
یک عمر نشست و آب را قاب گرفت

قیصر امین‌پور

این دل که ز دست هرچه فریاد گرفت
هر تحفه که غم به دست او داد، گرفت

خاموشی و یک جهان سخن گفتن را
از عکس مزار شهدا یاد گرفت

حسن حسینی

□

کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت
با زخم، نشان سرفرازی نگرفت

زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت
حیثیت مرگ را بهبازی نگرفت

حسن حسینی

□

آن یار که دل ز بی نیازی نگرفت
جز باده ناب سرفرازی نگرفت

خورشید هزار ظهر تابستان را
هنگام غروب خود به بازی نگرفت

حسن حسینی

□

با زورق دل به رود کارون زد و رفت
دریا، به کویر شب شبیخون زد و رفت
تا فتح سحر با مژه خون پالا
بر طاق سپهر، لایه از خون زد و رفت

احمد ده بزرگی

با یاد شهید شریعتی

□

بر خاک خزان، گام بهاری زد و رفت
بودن شد و خیمه در صحاری زد و رفت
با تیغ قلم بر تن یلدای سکوت
تا مطلع فجر، زخم کاری زد و رفت

حسن حسینی

□

در فرصت خورشید، مهیا شد و رفت
آتش شد و پا گرفت و برپا شد و رفت

یک عمر لباس جستجو می‌پوشید
گمگشته عشق بود، پیدا شد و رفت

شمس الله عویلی

□

سرمست زلال بیقراری شد و رفت
در بستر اشتیاق جاری شد و رفت

لب تشنده کوثر شهادت، آخر
از چشمده نور آبیاری شد و رفت

مرتضی کارگر دستجردی

یکباره چو نیزه شهاب آمد و رفت
انگار به خواب من، چو خواب آمد و رفت
یک روز به صبح زاد و یکشنب جان داد
این قصه اوست: آفتاب آمد و رفت

محمد رضا محمدی نیکلو

مهمان سپیده، نیمه شب آمد و رفت
تا مسلح عشق، با ادب آمد و رفت
سرمست کسی که باده هستی زد
سیراب کسی که تشنه لب آمد و رفت

علیرضا قزوونی

□

خشکیده لب و مشک بدوش آمد و رفت
بگذشت زآب، درخوش آمد و رفت

چون دید شرار شرم رخسار فرات
خون در رگ خورشید بهجوش آمد و رفت

ابوالفتح کرمی

□

با شب بستیزه بیدرنگ آمد و رفت
با تیغ سحر چو آذرنگ آمد و رفت

با سینه بگشاده بهپهنای سپهر
از این قفس تنگ بهتنگ آمد و رفت

مشنق کاشانی

وقتی علم ستیز بالا میرفت
صد تیغ شهاب ریز بالا میرفت
خورشید بدعزم حمله برشب، از کوه
آهسته و سینه‌خیز بالا میرفت

حسن حسینی

برای میرزا

چون سیل ز پیچ و تاب صحراء می‌رفت
همراه سحر به فتح فردا می‌رفت
بیتاب، نظیر جوشش چشمۀ دور
این رود به جستجوی دریا می‌رفت

سلمان هراتی

□

ای سرو ز استواریت باید گفت
وی عشق، ز پایداریت باید گفت

ای فاتح صبح بر بلندای ظفر
از شوکت پاسداریت باید گفت

محمود غرقالبی

□

نوشیدن نور ناب، کاری است شگفت
این پرسش را جواب، کاری است شگفت

تو گونه یک شهید را بوسیدی
بوسیدن آفتاب، کاری است شگفت

قیصر امین پور

بیداری و چشم تو به خوابی است شگفت
آن نور که خورده‌ای، شرابی است شگفت

خفاش مگر خون تو بیند در خواب
هر قطرهٔ خونت آفتابی است شگفت

قیصر امین‌پور

دیریست دلم حکایتی باز نگفت
از مرغ حق و لحظهٔ پرواز نگفت

سنگ است دلم سنگ، خدا یا رحمی
کاین دل ز هزار راز یک راز نگفت

ناصر شکوری

با هر چه دهان زخم در تن می گفت
 از راز عروج خویش با من می گفت
 آن روز لبان بسته چشمانش
 با من سخن از چگونه رفتن می گفت

فیصر امین‌پور

چون گوهر ناب، آب دارد سخت
 بیداری آفتاب دارد سخت
 تا غفلت خواب بشکند در دل شب
 پویندگی شهاب دارد سخت

احمد ده بزرگی

خ

□

سر زد ز افق صبح سپید گل سرخ
برخیز و بخوان، سرود عید گل سرخ

از سفره هفت سین سنگر داران
آورد رسول دل، نوید گل سرخ

احمد ده بزرگی

□

خورشید دمیده از پگاه گل سرخ
 بنها ده به سر، چمن کلاه گل سرخ
 تکبیر زنان امیر دل می آید
 از دشت بهار با سپاه گل سرخ

میدی موسوی (فاخر)

□

من همسفر شراب، از زرد به سرخ
 یا همراه اضطراب، از زرد به سرخ
 یک روز به شوق، هجرتی خواهم کرد
 چون هجرت آفتاد، از زرد به سرخ

قیصر امین پور

۵

□

شولای سپید صبح بر دوشت باد
رخشندۀ ترین فلق هماگوشت باد

در بزم وصال دوست از شوق حضور
آن جام که در کشیده‌ای نوشت باد

میر هاشم میری

□

جام شبمان تهی ز مهتاب مباد
 با دیده ما وسوسه خواب مباد
 رودیم و بدلب سرود دریا داریم
 در ما نفس هرزه مرداب مباد

حسن حسینی

□

هر گز لبت از زمزمه خاموش مباد
 جامت خالی ز باده نوش مباد
 نامت که طنین استقامت دارد
 از خاطر عاشقان فراموش مباد

میر هاشم میری

سرسیزترین بهار تقدیم تو باد
آوای خوش هزار تقدیم تو باد
گفتند که لحظه‌ایست روئیدن عشق
آن لحظه هزار بار تقدیم تو باد

وحید امیری

یاران، یاران، پیاله‌قان پر می باد
با مستی‌قان بهار دور از دی باد
اینسان که برآسمان شب می گذرید
در هر قدم آفتابتان در پی باد

میر هاشم میری

برای حضرت ابوالفضل(ع)

زان دست که چون پرنده بیتاب افتاد
بر سطح کرخت آبها تاب افتاد

دست تو چو رود تا ابد جاری شد
زان روی که در حمایت از آب افتاد

سلمان هراتی

برای شهید، شریعتی

برخیز که روح آب برخاک افتاد
آن را کب خونرکاب برخاک افتاد

چشمان شفق بهسوگ، خون می گرید
همسایه آفتاب برخاک افتاد

قیصر امین پور

این خرقه بدبُوی جامهات خواهم داد
بی وقفه جواب نامهات خواهم داد

ای نامهٔ ناتمام، سوگند بدعشق
با رفتن خود ادامهات خواهم داد

قیصر امین‌بور

کاش این دل مرده را خدا جان میداد
آشفتگی ام را سرو سامان میداد

ای کاش سوار عشق در عرصهٔ دل
می‌آمد و فاتحانه جولان میداد

حسن حسینی

چون آتش عشق شعله دور میگردد
در آن رخ دوست جلوه گر میگردد

تا رفع عطش از لب معشوق کند
عاشق ز فرات تشه برمی گردد

محمد علی مردانی

می‌رفت به فوج عاشقان پیوند
چون موج به بحر بی کران پیوند
گفتم: به کجا؟ به خنده گفتا: تا وصل
آنجا که زمین به آسمان پیوند

علی صدفیزاده

چون آینه نور ناب در دل دارد
چون جو باران، شتاب در دل دارد
سرشار تراز ستاره، روشنتر از آب
ماهیست که آفتاب در دل دارد

ایرج قنبری

از لاله دل، از نسیم محمول دارد
آئینهٔ صبح در مقابل دارد
تمثیل زلال بر که مهتاب است
این رود، هزار چشمه در دل دارد

ایرج قنبری

□

بازم لب بسته قصد گفتن دارد
 چشم سر تا سحر نخften دارد
 بر سینه صحرایی ام از خنجر عشق
 زخمی است که آهنگ شکفتن دارد

حسن حسینی

□

شب را به دیار خواب می باید برد
 آئینه به بزم آب می باید برد

با تیشه شب، ستاره پر پر شده است
 پیغام به آفتاب می باید برد

محمد پیلهور

در کوی طلب ترک هوا باید کرد
روی دل خویش با خدا باید کرد

این طایر روح را که در بند خودی است
زین دام گلو گیر رها باید کرد

محمود شاهرخی

گفتا بهره عشق سفر باید کرد
ره پر زحرا می است، خطر باید کرد

یا شوق سفر ز سر بهدر باید کرد
یا در ره دوست، ترک سر باید کرد

حمید سبزواری

□

شب بودم و تیره، نور بارانم کرد
 وز جاری عشق، چشم‌سارانم کرد
 من پهنه کویر تشه، آن ابر کریم
 سرسبزترین سبزه‌زارانم کرد

سیاوش دیهیمی

□

چشم از غم خویش گریه چون ابر نکرد
 دل ناله ز بیم غربت قبر نکرد

تا مرگ به توبه صبر کردیم، ولی
 مرگ آمد و تا توبه ما صبر نکرد

محمد رضا محمدی نیکو

□

بیداد خزان به باغ آلاله چه کرد؟!
در خاموشی چراغ آلاله چه کرد؟!

از شاپر کی نسیم عاشق پرسید:
با جان بنفسه، داغ آلاله چه کرد؟!

فرشاد منصوریان

□

در عشق نمی‌توان زبانبازی کرد
می‌باید ایستاد، جانبازی کرد

از خون شهید شرمندان باد، مگر
با حرمت لاله می‌توان بازی کرد

علیرضا قزووه

تا سرو به تن قبای نوروزی کرد
آلاله پا لوای پیروزی کرد

دامان عروسان چمن را در باغ
خیاط بهار عشق، گلدوزی کرد

احمد ده بزرگی

با یاد شهید علی شریعتی

وقتی که هوای لب گشودن میکرد
چون گوش، دهان عزم شنودن میکرد

هرم نفسش اگر به دریا می خورد
دریا هوس کویر بودن میکرد

محمد رضا محمدی نیکو

بر اوج افق، عقاب را معنی کرد
با جوشش خویش، آب را معنی کرد
در پنهان شب، شکفت و ناگاه شکست
جان دادن آفتاب را معنی کرد

شیخ الله مولوی

برای روستایی همایجر

ای روح زلال کوهساران بر گرد
ای راز سرود سبزهزاران بر گرد
این دشت عطش دیده، ترا می طلبد
فرزند رشید باغ و باران بر گرد

ابوالفتح گرمی

□

تا شاهد عشق رو به جانان آورد
 دل باخت و هدیه دوست را جان آورد
 یعنی که شهید حق بـخلوتگـه راز
 افسانـه عشق را بدـپایان آورد

صفا لاده‌زی

□

مه زین پر تو، ساییان می گیرد
 بر بال نسیم آشیان می گیرد
 ای روح سترگ عشق، ای مطلع مهر
 در سایهات آفتاب جان می گیرد

ایرج قنبری

امواج بلند آب را برهم زد
آرامش آفتاب را برهم زد

بیدار نشست تا سحرگاه وصال
قانون قدیم خواب را برهم زد

اکبر بیداروند

چون با نفست بهار می‌آمیزد
گل، گل ز طین سخن می‌ریزد

دانم که اگر صبح برد نام ترا
خورشید به احترام بر می‌خizد

بیوک ملکی

□

تا مشعل درد و داغ بر دل نرسد
کس زین ره تاریک به منزل نرسد

جز تیغ بر هنده شناور در خون
زین ورطه شناگری به ساحل نرسد

قیصر امین پور

□

دردم ز تو ایدوست، بدرمان نرسد
کار من سرگشته به سامان نرسد

از باغ وصال تو نصیبی هرگز
ما را نرسد، تا که به لب جان نرسد

مصطفی قمشه‌ای

□

دل را دم گرم تو جوانی بخشد
یاد تو امید زندگانی بخشد

من زندهٔ خنجری که در مسلح عشق
برکشتهٔ حیات جاودانی بخشد

حبيب سبزواری

□

منشین که دلت پر ز تعب خواهد شد
جانت همه در تاب، ز تب خواهد شد

دامان فلق رها مکن، کن دم دیو
صبحی ندمیده، باز شب خواهد شد

مشق کاشانی

□

گویند که با نام تو مجنون گم شد
در چشم تو آفتاب گردون گم شد

من می گویم: ستاره‌ای بود شهید
پیدا شد و چرخی زد و درخون گم شد

حسن حسینی

□

این دل به کدام واژه گویم چون شد؟
کز پرده برون و پرده دیگر گون شد

بگذار بگوییم که از ناگفتن
این قافیه در دل رباعی خون شد

قیصر آمین‌بور

آن آه که در چاه دمیدی، خون شد
چون شیرهٔ غم برآب چاه، افزون شد
وان آب دوید در رگ خاک و سپس
از خاک دمید و لالهٔ گلگون شد

علی موسوی گربارودی

برای پادر سه شهید

خمنخانهٔ گل ز گام تو می‌جوشد
امواج خزر ز نام تو می‌جوشد
ای منطق آفتاد، خون سه شهید
در کالبد کلام تو می‌جوشد

غلامرضا رحمدل

□

با زمزمهٔ بلند توحید آمد
بالای سر شهید جاوید آمد

از زخم عمیق خویش سر زد زینب
چون صاعقه در غیبت خورشید آمد

سلمان هراتی

□

خون گل و رنگ او بهم می‌ماند
در چشم فلق به خشم بیم می‌ماند

با رایت افراسته بربام شفق
در شب شکنی به صبحدم می‌ماند

مشق کاشانی

□

در پرده به عنجه سخن می‌ماند
در شور به مرغ نعمه زن می‌ماند
با چهره او بود که گل باخته رنگ
این غرقه به خون به خویشتن می‌ماند

مشق کاشانی

□

در خلوت شب، چراغ باید شد و ماند
برسینه خاک، داغ باید شد و ماند
با سبز ترین جوانه‌های گل و نور
در چشم کویر، باع باید شد و ماند

میرهاشم میری

صحرای خطر گام مرا می‌خواند
صهباًی سحر جام مرا می‌خواند

وقت خوش رفتن است، هان گوش کنید
از عرش کسی نام مرا می‌خواند

حسن حسینی

آن که چراغ عشق افروخته‌اند
چون شمع به سوز دل خود سوخته‌اند

شوریدن و بر قامت شب زخم زدن
رسمی است که از ستاره آموخته‌اند

حسن حسینی

□
یاران ز دیار رمز و راز آمده‌اند
از عرصه عشق، سرفراز آمده‌اند
خورشید صفت، بدشپ شبیخون زده‌اند
با دامن پر ستاره، باز آمده‌اند

جالل محمدی

□
اینان که به وادی شرف بنشستند
بر درگه دوست، صف به صف بنشستند
افراشته قامتند و بر سینه خصم
چون تیر نشسته بر هدف بنشستند

سیمیندخت وحیدی

□

آنان که به ما سر سحر را گفتند
بر شحنه شب همچو شهاب آشقتند

کردند دگر همسفران را بیدار
خود گرچه درون بستر خون خفتند

حسن حسینی

□

عاشق چو شدند شعله آسا رفتند
خوانند سرود «لا» و «الا» رفتند

چون رود به پای سر دویدند به شوق
تا سینه نیلگون دریا رفتند

سیاوش دیهیمی

خوشرویتر از ستاره یاران رفتند
بر مرکب خون سواره یاران رفتند
در محضر دوست تا شهادت بدهند
با پیکر پاره پاره یاران رفتند

هر نصی کارگر دستجردی

در حسرت کوی کربلا می‌رفتند
مشتاق به بوی کربلا می‌رفتند
گلگون تن و خونین کفن و بی‌پرو بال
اینگونه به سوی کربلا می‌رفتند

علی مرادی غیاث آبادی

□

بیدار دلانی که بهخون در خفتند
خواب همه سفلگان شب آشافتند

بر دار بلند عاشقی با لب عشق
هفتاد و دو منصور، انا الحق گفتند

حسین اسرافیلی

□

سرفصل بهار، عید را می بردند
وز شهر دلم امید را می بردند
نوری بهسکوت خانه تایید، مگر
از کوچه ما شهید را می بردند؟!

جواد محقق

با بال و پر نیاز هجرت کردند
تا گلشن سبز راز هجرت کردند

خون است دل شفایق، ای غنچه مخند
مرغان بهار باز هجرت کردند

محمود عباد

آنان که لباس عشق دربر کردند
دل را پر پرواز، میسر کردند

تا سبز شود بهار، در باغ وطن
گلهای وجود خویش پرپر کردند

ذیح الله ذیحی

□

آوازه ابر بود، آ بش کردند
 جانمایه گل بود، گلا بش کردند
 افتاد به خاک و سر ز افلاک کشید
 در سایه عشق، آفتابش کردند

شمس الله مولوی

□

آنانکه بهخون خود وضو می کردند
 جان و دل خود فدای او می کردند
 در دشت بلا، میان خون و آتش
 گمکرده خویش جستجو می کردند

امیر مصدق

در سنگر لاله های و هو می کردند
بر قبله آفتاب رو می کردند
هنگام نماز سرخ با ذکر احمد
در چشمۀ اشک خود وضو می کردند

احمد ده بزرگی

□

□

آئینه و آب مهربانی کردند
با جنگل عشق همزبانی کردند
شب را ز حريم باغ گل تاراندند
تشریف سپیده را جهانی کردند

سلمان هراتی

□

از دامن چشمه آب را آوردن
 آن را کب بی رکاب را آوردن
 یاران بهار جامه، بر شانه خود
 خاکستر آفتاب را آوردن

ایرج فنیری

برای شهید جلال محتق

□

از زمزم خون، زلال را آوردن
 سر چشمہ شور و حال را آوردن
 بوی نفس سپیده بر می خیزد
 از سینه شب، جلال را آوردن

احمد خوانساری

او را بهشکوه بی‌حساب آوردند
از پا تا سر بخون خصاب آوردند

تا چهرهٔ نورانی او را شویند
از چشمۀ آفتاد، آب آوردند

عباس بر اتی بور

در کوچه ما باز خبر آوردند
پیغام حماسه‌ای دگر آوردند

گلگون کفنی را به بلندای شکوه
برشانهٔ روشن سحر آوردند

حسن گرمی نور

□

آنانکه به مرگ سرخ لبخند زدند
پیمانه حق، حسین مانند زدند

با جوشش خون و با سرود تکبیر
شب را به خجسته صبح، پیوند زدند

ساعد باقری

برای شیخ فضل الله نوری

□

آنانکه صلای جور را جار زدند
با تیشه به ریشه سپیدار زدند

سپیدار دلی را به سپیده دم عشق
در محضر آفتاب، بر دار زدند

احمد خوانساری

□

تا سکهٔ عشق را بدنام تو زدند
تکبیر قیام را بهبام تو زدند
نام تو طلایه‌دار بیداران شد
مردان سحر، جام بهجام تو زدند

میرهاشم میری

□

آنان که ز درد درد سرمست شدند
صهباً فنا چشیده و هست شدند
پای از سر ملک تن کشیدند همه
در کشور عشق بی‌سرو دست شدند

غلامرضا رحمانی

□

در جاری رود عشق تطهیر شدند
چون چشمہ رها ز خاک دلگیر شدند

شفاف به شکل آبشاری ز شکوه
از خویش گذشتند و سرازیر شدند

حسن حسینی

□

از هیزمها، تفنگها سبز شدند
بسیار پریده رنگها سبز شدند

از فیض دم چشمہ در این جنگل خاک
بنگر که چگونه سنگها سبز شدند

محمد رضا سهرابی نژاد

در ساحت آفتاب گلپوش شدند
در وادی عاشقی عطش نوش شدند

بیاران شهید در سرا پردهٔ خاک
مانند بهار لاله بردوش شدند

ایرج قنبری

آن دل که ز شب گستاخ، پروا نکند
شب پنجه به در ساید اگر، وا نکند

وان دیده که منزلگه عشقی ابدیست
جز قلهٔ عشق را تماشا نکند

مریم آزاد

□

فریاد بلند شهر خاموشانند
در هرم کویر، چشمهای جوشانند
مرگ است به کامشان شرابی جانبی خش
اینان زتابار دار بر دوشانند

کاظم وحدتی

□

آنان که زبان عشق را می‌دانند
لب بسته سرود عاشقی می‌خوانند
با رفتشان ترنم آمدن است
خورشید غروب کرده را می‌مانند

حسن حسینی

□

اینجا همه پیوسته ترا می‌خوانند
لب تشنه و دلخسته ترا می‌خوانند
ای ابر بهار، بر سر باغ بیار
گلهای زبان بسته ترا می‌خوانند

حسن حسینی

□

در ظلمت شب، سپیده پیغامت بود
خورشید همیشه باده جامت بود
وقتی که ز پیچ کوچه می‌پیچیدی
چشمان سحر دوخته بر گامت بود

بیوک ملکی

□

آنسو نگران، نگاه پیغمبر بود
خورشید، رسول آه پیغمبر بود

ای تیغ پلید، می‌شکستی ای کاش
آن حنجره بوسه گاه پیغمبر بود

ساعد باقری

□

از شبینم اشک، گونه‌هایمان تر بود
تشیع جنازه گلی پرپر بود

از منبر دستها چو بالا میرفت
در صحن حسینیه دل محشر بود

علیرضا قزووه

آواز سروش صبح، در گوشش بود
دنیای وسیع عشق، آغوشش بود
از کوچهٔ شب، اگرچه تنها می‌رفت
سرچشم‌آفتاب بر دوشش بود

جواد محقق

گلبرگ لطیف لاله تنپوشش بود
بیدارترین ستاره چاوشش بود
وقتی که شکوفه برتنش می‌روئید
خورشید در آرزوی آغوشش بود

میرهاشم میری

□

او زمزمهٔ چشم‌ه کوهستان بود
 با آب رفیق و عاشق باران بود
 چون ابر سفید آسمان، در دل ظهر
 همبازی آفتاد تابستان بود

قیصر امین پور

با یاد شهید شریعتی

□

سر سلسلهٔ جنبش بیداران بود
 از نسل دلیران و علیواران بود
 در گسترهٔ خالک عطشناک کویر
 چون صاعقه بود و مژدهٔ باران بود

حسن حسینی

□

دوری که جهان به کام اهریمن بود
هر لحظه به صد فاجعه آبستن بود

ما را همه رنج و راحت از دشمن بود
انصاف بده چه زندگی کردن بود؟

حمید سبزواری

□

جان دادن او کنایه یاس نبود
با او اثری ز سایه یاس نبود

آن لحظه که جان در گرو عشق نهاد
در سوره چشمش آیه یاس نبود

عبدالجبار کاکایی

خورشید اگر چشم به راه تو نبود
 گر ما همیشه بوسه خواه تو نبود
 آن لحظه روحانی پرواز چرا؟
 جز خنده این دو در نگاه تو نبود

مهدی فراهانی منفرد

برای ورود امام

روزی که تو آمدی، شفق خونین بود
 گلهای چمن ورق ورق خونین بود
 از خون ستاره‌ها که شب افسردند
 پیشانی صبح در فلق خونین بود

حسین اسرافیلی

□

شب بار دگر نیام خنجر شده بود
خفاش دوباره سایه گسترشده بود
خورشید، سحر سرشك خون می‌بارید
یک کربوبلا ستاره پرپیر شده بود

حسن حسینی

□

هرچند ز غربت گزند آمده بود
ز خمت به روان درمند آمده بود
گویند که از هیبت دریایی دلت
آن روز زبان آب، بند آمده بود

حسن حسینی

□

زان فتنه خونین که بیار آمده بود
 خورشید «ولا» برس دار آمده بود
 با پای بر هن، دشتها را، زینب
 دنبال حسین، سایه وار آمده بود

حسین اسرافیلی

□

تابوت گل از شهر جنون آمده بود
 پیراهن دوست لاله گون آمده بود
 در هجرت لاله های پروانه صفت
 از گوشه چشم شمع خون آمده بود

هاشم کامکار

طوفنده‌تر از هوای طوفانی بود
چشمش همه شب چو ابر بارانی بود

با خنده سرخ صد هزاران گل زخم
در محمل خون، تنش چراغانی بود

محمود عباد

ای کاش شب دل مرا ماهی بود
زین تاریکی به سبحدم راهی بود

اینجا منم و شب و درونی خالی
ای کاش که در بساط ما آهی بود

سلطان هراتی

□

چون روح بهار، در شکوفایی بود
آئینه روشن شکیبایی بود
وقتی به سلام آسمان بر می خاست
چون قامت سروها، تماشایی بود

مصطفتی خلیپور

برای امام خمینی

□

با گام تو راه عشق آغاز شود
شب با نفس سپیده دمساز شود
با نام تو ای بهاری جاری در جان
یک باغ گل محمدی باز شود

حسن حسینی

□

هر دل که شراره خیز ناب تو شود
رخشنده بهتیغ آفتاب تو شود

انگشت نماست همچو ماه شب نو
آن چشم که حلقة رکاب تو شود

مشق کاشانی

□

خون از دل زخم تازه‌ام می‌آید
چون کوه بهلب گدازه‌ام می‌آید

خورشید بهخون خفتنه بیدار گرم
بوی سحر از جنازه‌ام می‌آید

حسن حسینی

□

صبح از سفر سخت زمان می‌آید
و آنسوی زمین و آسمان می‌آید

شب را بدراسوی زمین رانده به خشم
صبحی که نفس نفس زنان می‌آید

قیصر امین پور

□

می‌آید و شعله پیرهن می‌آید
می‌آید و پاره پاره تن می‌آید

می‌آید و بر بسیط نورانی عشق
فارغ ز هوای خویشتن می‌آید

میر هاشم میری

برای دزفول

زین شهر همیشه بوی خون می‌آید
زین کوی همیشه جوی خون می‌آید
هر چند هنوز خون پیشین تازه است
بس خون که به شستشوی خون می‌آید

قیصر امین پور

از بام ستاره بانگ خون می‌آید
تاریخ از آن سوی جنون می‌آید
خورشید ز تنگه‌های نورانی صبح
از پشت حصار خون برون می‌آید

نصرالله عردانی

□

در هیئت سبز، یار کی می آید؟
 خورشید ز کوهسار کی می آید؟
 چشم از پی گرد بر افق دوخته ایم
 با زخم سفر، سوار کی می آید؟

متحفی علیپور

□

هر لحظه سری بدرود نی می آید
 فواره خون از رگ و پی می آید
 پیوسته سؤال هر بسیجی این است
 پس یکه سوار فجر کی می آید

علیرضا قروه

□

در ظلمت دل، نور چراغی باید
از دوست به هر حیله سراغی باید

بی‌داع اگر دلی بود، سنگش خوان
در سینه اگر دلی است، داغی باید

اکبر بیداروند

□

من همه ایل آب خواهم کوچید
تا منزل آفتاب خواهم کوچید

با این دل تنگ، مصلحت نیست درنگ
بر محملی از شتاب خواهم کوچید

قیصر امین پور

□

یک روز از این دیار خواهم کوچید
 چون لاله به لالزار خواهم کوچید
 در هیئت گل، به کوری چشم خزان
 با قافله بهار خواهم کوچید

علی هوشمند

□

آن شب به شب و ستاره‌اش می‌خندید
 بر خار کویر و خاره‌اش می‌خندید
 باران گلوله کز سر باغ گذشت
 چون گل، تن پاره پاره‌اش می‌خندید

محمد رضا محمدی نیکو

در این تن مرده جان دیگر آرید
تاریخ نو از جهان دیگر آرید

بر شب زد گان خاک، خورشید خوش
از سینه آسمان دیگر آرید

نصر الله مردانی

یک روز مرا از این بیابان ببرید
از خالی بہت شوره زاران ببرید

تا محضر سبز آب را دریابم
چشم انداز مرا به باغ باران ببرید

سلمان هراتی

□

در سنگر عشق، التهابش نگرید
 لبخند جهانفروز نابش نگرید
 تا محو غبار ظلمت از دامن خاک
 همگام شدن به آفتباش نگرید

عباس خوش عمل

□

دیدار ترا بهشوق خواهم کوشید
 چون جامهٔ تازه‌ایت خواهم پوشید
 گر آتش صد هزار دوزخ باشی
 ای مرگ، ترا چو آب خواهم نوشید

قیصر امین‌بور

پیوسته لباس رزم خواهم پوشید
تا محو شب سیاه خواهم کوشید

در صبح ظفر، شراب پیروزی را
با کاسهٔ آفتاب خواهم نوشید

جواد محتق

لب تشنهام از سپیده آبم بدهید
جامی ز زلال آفتابم بدهید

من پرسش سوزان حسینم، یاران
با حنجرهٔ عشق جوابم بدهید

حسن حسینی

آنروز شتاب بود و تابوت شهید
 دل در قب و قاب بود و تابوت شهید
 تا خط افق در امتدادی خونرنگ
 گل بود و گلاب بود و تابوت شهید

محمود عباد

از محمل لاله پیرهن کرد شهید
 رخساره بهرنگ نسترن کرد شهید
 با نعره تکبیر چو افتاد بدخال
 در سینه عاشقان وطن کرد شهید

میرهاشم میری

۵

□

در معركه پاي پايداري بگذار
پا در گذر حادثه، باري بگذار

هان تيغ مكش برون و در سينه خصم
اين تحفه بهرسم يادگاري بگذار

ثابت محمودی (سييل)

□

ای شکوه، خدا را ز دلم دست بدار
وی دیده، نظاره می‌کن و خون می‌بار
ترسم که بسوزدت خدا ناکرده
پا بر دلم ای محبت آهسته گذار

مهرداد اوستا

□

پیراهن پاره پاره اش را بنگر
زخم تن چون ستاره اش را بنگر
بر روی زمین فتادنش را دیدی
برخاستن دوباره اش را بنگر

همایون علیدوستی

□

خونین پرو بالیم، خدا یا بپذیر

هر چند شکسته‌ایم، ما را بپذیر

سر در قدم تو باختن چیزی نیست

این هدیهٔ کوچکی است، از ما بپذیر

وحید امیری

□

شب را به‌شهاب خشم، رانده ز حضور

اصحاب ستار گان به گردش مسحور

پیغمبر خورشید، فرو می‌آید

از منبر کوهسار با مصحف نور

محمد رضا شهرابی نژاد

و

□

چون نی بهنوای خسته خوانیم نماز
افتاده ز پا، نشسته خوانیم نماز

دور از وطن اصلی خویشیم و رواست
در حال سفر شکسته خوانیم نماز

قیصر امین پور

چون خوشة رعد، شب گدازند هنوز
در راه سحر، حماسه سازند هنوز

این شیر دلان عشق، پر چم پر چم
بر قاء حق در اهتزازند هنوز

محلقی علیپور

بر نیزه، سری به نینوا مانده هنوز
خورشید فراز نیزه‌ها مانده هنوز

در باغ سپیده، بوته بوته گل خون
از رونق دشت کربلا مانده هنوز

محمد پیله‌ور

□

ای خفته دلم، پگاه آمد برخیز
روزت چو شب سیاه آمد برخیز

شد موی سیده سپید در بی خبری
خفتی و اجل ز راه آمد برخیز

حیدر سبزواری

□

ای دل ز چه در حجاب ماندی؟ برخیز
بی نشوة التهاب ماندی؟ برخیز

صد بار به کسوت یقین در بر تو
عشق آمد و رفت و خواب ماندی، برخیز

عباس خوش عمل

□

آواز خوش بهار، باران عزیز
شوربده و بیقرار، باران عزیز

براين دل خسته از طواف شهدا
تا فصل دگر بیار، باران عزیز

وحید امیری

ش

□

هر شب به هوای نفس در خواب مباش
بی بهره ز نور عشق و مهتاب مباش

باب کرم خدای بازست، بیا
لب تشنہ کنار چشمہ آب مباش

عبدالحسین خادم الحسینی

□

ای دوست ز روزگار افسرده مباش
از گردش آسمان، دل آزرده مباش

هستی تو بھین گل گلستان وجود
لب باز گشا بدخنده، پژمرده مباش

محمود شاهرخی

□

گامی به تولا زده بودم ایکاش
جامی ز می «لا» زده بودم ایکاش

آن شب که قراولان طوفان رفتند
چون موج به دریا زده بودم ایکاش

حسن حسینی

□

در هودج سرخ عشق بگذاریدش
از جبهه به دشت لالهها آریدش

این پیکر پاره پاره خورشید است
در باغ شفق به خاک بسپاریدش

همایون علیدوستی

□

از این دل دردپرورم دست بکش
از این فرسوده پیکرم دست بکش

کو طاقت مرگ از سیه کاری دل؟
ای موی سپید، از سرم دست بکش

ثابت محمودی (سهیل)

بنگر بشکوه سوی حق تاختنش
برقلهٔ عشق پرچم افراختنش
فتح است در این معز که سردادن او
برد است در این میانه جان باختنش

حن حسینی

خورشید بهخون نشست در سیمايش
لبخند فلق شکفت بر لبهايش

موسیقی جاودانه بیداری است
در راهگذار شب، صدای پایش

مصطفی علیپور

خ

□

در خون باید وضو نمایی چون تیغ
از شاهد فتح رو گشایی چون تیغ

ای مرد سپید روئیت را شرط است
کز معركه سرخ رو برآیی چون تیغ

ثابت محمودی (سیل)

۹

□

مستی نبود چو مستی باده عشق
از فرش رود به عرش افتاده عشق
فارغ بود از دو عالم آزاده عشق
هر گش نبود هر آنکه شد زاده عشق

مصطفی رضایی احمدآبادی

□

شیرازه شب گستته از نام فاق
آوای سپیده آید از گام فاق
از میکده افق، خبر می آید
خورشید برون شده است با جام فلق
پرویز بیگی حبیب آبادی

ك

□

چون خون شهید راه حق ریخت بدخاک
برخاست خروش عرشیان از افلاک

شب قامت ماه خم شد از ماتم و صبح
خورشید سراسیمه گریبان زد چاک

صفا لاهوتی

رُن

□

ای دست تو سازنده دلهای بزرگ
ای عشق، نوازنده دلهای بزرگ

من منتظرم ترا که تشریف غمت
داغی است برآزندۀ دلهای بزرگ

حن حسینی

عمری بدارست تو بودم ای مرگ
لرzan ز اشارت تو بودم ای مرگ
اهروز خوشآمدی، صفا آوردي
مشتاق زيارت تو بودم ای مرگ

خليل زاده فروه

از راه رسیده باز مهمان تفنگ
فریاد گلو له خیزد از خوان تفنگ
در سنگر عاشقی اگر جان دادم
جان تو و جان سنگر و جان تفنگ

جواد محقق

□

گر عرصه زندگی بدما گردد تنگ
 ور غرقه بهخون شویم در پنهان جنگ
 یک نام بهخون نوشته بر سینه سنگ
 بهتر ز هزار نام آلوده بدنگ

محمد علی مردانی

ل

□

چون آب بـآتش هوس مـیزد دل

بـیتاب بـدـیوار قفس مـیزد دل

تا وارهد از حجاب بودن، بـدـشتـاب

در سـینـه من نفس نفس مـیزد دل

میرهاشم میری

□

در وادی سینه بانگ حق می‌زد دل
 گلگون شده، طعنده بر شفق می‌زد دل
 تا صفحه سرخ شاهدان را یابد
 دیباچه عشق را ورق می‌زد دل

علی مرادی خیان آیادن

□

بی روی تو، باغ لاله خواهد شد دل
 آخر بدجنون، حواله خواهد شد دل
 همچون ورقی باطله از دفتر عشق
 در پنجه غم، می‌حاله خواهد شد دل

حسن حسین

□

آگاه ز لذت حقایق شده ام
آزاد ز زنجیر علایق شده ام

من از تو و خدودهای تو دلتنگیم
ای عقل برو که سخت عاشق شدم

محمد رضا سیرابی نژاد

□

باز آمده‌ای بدخویشتن می‌طلبم
 سیر آمده‌ای ز ملک تن می‌طلبم
 با خصم بدکارزار و با خود بدنبرد
 این است حماسه‌ای که من می‌طلبم

حمدلله سپرورد

□

درخواب شبی شهاب پیدا کردم
 در رقص سراب، آب پیدا کردم
 این دفتر پر ترانه را هم روزی
 در کوچه آفتاب پیدا کردم

قیصر امین‌نور

۱۱

آندم که بدخون خود وضو میکرم
دانی ز خدا چه آرزو میکرم

ای کاش مرا هزار جان بود بدتن
تا آن حمه را فدای او میکرم

رمانی علی گلمسزن

۱۲

چون تشنده بدآب ناب دل می‌بندم
برخندۀ ماهتاب دل می‌بندم

ای روشنی تمام، تا ظیر ظهور
چون سبح بدآفتاب دل می‌بندم

سلمان هراتی

□

در سینه دشت چون شقایق بودم
 در بند گشودن حقایق بودم
 دیشب که دوباره از خطر صحبت شد
 من با نظر عشق موافق بودم

زمینه امیر

□

یاک عمر بهیهوده روان فرسودم
 از عمر نشد بهغیر خسaran سودم
 غافل بودم زانچه خدا فرد بودم
 ایکاش چنانکه می نمودم بودم

حمسید سیز وارن

ای کاش ز خیل بیقراران بودم
همگام زلال چشم‌ساران بودم

گلگون کفنهی چو شاهدان ره عشق
یاک لاله، میان لالدزاران بودم

عبدالحسین خادم‌الحسینی

در کعبه جمال بی‌مثال دیدم
صد شکر که بی‌پرده، جمالت دیدم

حالی است مرا که هیچ نتوانم گفت
بودم بدچه حال و درچه حالت دیدم

محنخی قشای (مژده)

□

آن دوست کد از عشق خرابش دیدم
در آتش اشتیاق آ بش دیدم

چون قطره جانشان بد گردون پر زد
در خواب به دوش آفتابش دیدم

حسن آستانی

□

خونین ورق کتاب عشقش دیدم
پاکیزه تن از گلاب عشقش دیدم

هنگام عروج سرخ از خاک بد عرش
بی تاب تر از شهاب عشقش دیدم

فرشاد منصوریان

از خاک هوای برد میدن دارم
تا عرش خیال پر کشیدن دارم

پر و آنده صفت بد گرد شمع رخ بار
مشب هوس بدخون طبیبدن دارم

سعیه بیانکی

با یاد تو هر کد بشنو د گفتارم
حیران بذرا آنده می شوت از کارم

هی سوزم از این حضور شیرین، اما
از دور برآتش تو دستی دارم

اکبر بیداروند

□

یارب مددی که گرم پا بگذارم
 هر آنچه نبردنی است، جا بگذارم
 آنگاه که وصل خود نصیبم سازی
 رخساره به خاک کربلا بگذارم

ساعد باقری

□

از آتش عشق تو به جان می‌سوزم
 چون خرمن شعله بی‌امان می‌سوزم
 گویند که شمع تا سحر در سوز است
 بی‌چاره منم که جاودان می‌سوزم

زهره نارنجی

چون لاله به ساحت چمن می‌سوزم
با یاد تو پاره پاره تن می‌سوزم

در حسرت بوسه‌ای که خنجر، آن روز
بر حلق تو زد، هنوز من می‌سوزم

جواد محقق

هنگام سحر حکایتی داشت دلم
از مژدهٔ وصل آیتی داشت دلم

تا معبد عشق رفت با ذکر خلوص
بال و پر بی‌نهایتی داشت دلم

مصطفی قاضی

□

ای کاش سر عبور میداشت دلم
تا لذتی از حضور میداشت دلم

ای کاش برای محظوظ تاریکی خویش
یک پنجره رو بدنور میداشت دلم

حیب الله حسینی میرآبادی

□

بگذار در خیال را باز کنم
در طور حریم سینه، اعجاز کنم

هر چند شکسته بالم، امشب بگذار
از بازترین دریچه پرواز کنم

محمود عباد

از عشق تو احساس ندامت نکنم
هرگز دل خویش را ملامت نکنم

اید وست بیا که خواهمت از سر عشق
اندیشهٔ پاداش قیامت نکنم

حسین قبادیان سواد‌کوهی

هرگز سربندگی به کس خم نکنم
روی از بد روزگار درهم نکنم

آزاده ز درد عشق پروا نکند
باشد که در این میانه من هم نکنم

ایرج قبری

□

در بیهت هراس و هیس استاده منم
 و امانده ترین سوار این جاده منم
 یاران به سرای سبز باران رفتند
 این تشنه که در کویر افتاده منم

شهرام رجبزاده

□

ای کاش چو غنیچه صبحدم باز شوم
 همبال فرشتگان به پرواز شوم
 ای عشق بیا بدیدن من روزی
 بگذار که با شهادت آغاز شوم

جواد محقق

در کوچه دل، صدای پا می‌شنوم
آواز نگار آشنا می‌شنوم

این طرفه صدایی که مرا می‌خواند
از نای شهید کربلا می‌شنوم

احمد رضا زارعی

معبد تویی، از تو امان می‌خواهم
زان چشم سرمدی نشان می‌خواهم

گفتی که شهید زنده جاوید است
یارب ز تو عمر جاودان می‌خواهم

سپیله گاشانی

□

خورشیدم و با بانگ ظفر می آیم
و الفجر سرایان ز سفر می آیم

تا خیمه ظلمت از زمین برچینم
با دامنی از بوی سحر می آیم

صدیقه و سعثی

□

مائیم که جمله، جان نثاران توایم
یاران توایم و یار یاران توایم

هر چند به لطف تو، بلندیم چوکوه
ای اوچ شکوه، خاکساران توایم

سیاوش دیپیمی

□

آئین شهادت ز تو آموخته‌ایم
در دل ز غمت شعله برا فروخته‌ایم

در هجر عزیزان ز کف رفتہ‌مان
چون لاله دل سوخته، دل سوخته‌ایم

هوشنگ انصاری

□

ما حادثه‌ای، بهزخم آراسته‌ایم
کر تیرگی قدیم شب کاسته‌ایم

صبحیم که صادقانه از خواب گران
با یک نفس عمیق برخاسته‌ایم

حسن حسینی

برای امام خمینی

ما با نفس تو، شستشو یافته‌ایم
وز نام بلندت، آبرو یافته‌ایم
از عطر حضور آفتاب آسایت
ای باغ شگفت، رنگ و بو یافته‌ایم

سیاوش دیهیمی

مردانه اگر رحیق بی‌غش زده‌ایم
در محفل رندان بلاکش زده‌ایم
بر بوی وصال دوست از پهنهٔ خاک
چون باد به کام آب و آتش زده‌ایم

مشق کاشانی

تا بر دل خصم عشق، داغی شده‌ایم
در ظلمت شهر شب، چراغی شده‌ایم

پائیز دلان هماره دشمن هستند
با ما که در این کویر، باغی شده‌ایم

جواد محقق

از آنسوی مرزهای دور آمده‌ایم
با منطق روش حضور آمده‌ایم

گرمیم و کتاب سرخ آتش دل ماست
ما در پی انتشار نور آمده‌ایم

وحید امیری

□

سبزیم که از نسل بهاران هستیم
 پاکیم که از تبار باران هستیم
 دور است ز ما تن به مذلت دادن
 ما وارث خون سربداران هستیم

حس حسینی

□

مائیم که از نسیم پر پر گردیم
 چون آینه از آه مکدر گردیم
 بغضی شود و ز دیده جاری گردد
 در خاطر آه گر مصور گردیم

ایرج قبری

□

ما در شب بی‌ستاره تاب آوردیم
ایمان به صداقت شهاب آوردیم

در دفتر آسمان ظلمانی شرق
مضمون غریب آفتاب آوردیم

حسن حسینی

□

دل را به صفحهٔ گداختن آوردیم
بر ظلمت روح، تاختن آوردیم

در داو نخست، مرگ را خواهد برد
جانی که برای باختن آوردیم

حسن حسینی

□

هنگام سپیده غرق در نور شدیم
آهنگ ترانه‌های پرشور شدیم

در سایه آفتاب عاشورایی
با روح زلال آب محشور شدیم

وحید اهیری

□

بر عشق چو دل را به اطاعت خواندیم
در مکتب خون، درس شهادت خواندیم

هنگام سحر، نماز پیروزی را
در مسجد لاله با جماعت خواندیم

احمد ده بزرگی

□

در پرده سوز و ساز هم می خندیم
با داغ درون گداز هم می خندیم

چون لاله نوشکفتدای در باران
از گریه پریم و باز هم می خندیم

حسن حسینی

□

رفتیم به جبهه، کربلا را دیدیم
خواندیم خدا را و، خدا را دیدیم

ما «حج» ننمودیم و طوافش کردیم
ما «سعی» نکردیم و «حضا» را دیدیم

ناصر فیض

ما فصل سپیده از کتاب سحریم
در وادی نور، همرکاب سحریم
هر شب چو شفق بهخون خود می‌غلتیم
هر صبح دوباره آفتاتاب سحریم

محمد رضا محمدی نیکو

داییم که پای بسته، پرهی گیریم
با بال و پر شکسته، پرمی گیریم
بی واهمه از هوای طوفانی دشت
تا بام تو دسته دسته، پرمی گیریم

میرهاشم عیری

برخیز بدخون دل، وضویی بکنیم
در آب ترانه شستشویی بکنیم

عمر اندک و فرصت خموشی بسیار
تلخ است سکوت، گفتگویی بکنیم

قیصر امینپور

برخیز که رنگ خواب را سرخ کنیم
زین و زره و رکاب را سرخ کنیم

تا زرد نییند یا از سر عشق
با خون خود آفتاب را سرخ کنیم

قیصر امینپور

□

وقت است که هر ز آب را حفظ کنیم
در غیبت گل، گلاب را حفظ کنیم

هر روز به یمن دیدن چشمانش
یک سوره از آفتاب را حفظ کنیم

وحید امیری

□

شاید که به عشق نیک اندیشه کنیم
فرهاد شویم و عاشقی پیشه کنیم

این صخره که پیش رویمان استاده است
شیطان هوی است، عشق را تیشه کنیم

سلمان هراتی

وقت است دل‌انگیزتر از صبح شویم
در جوشش، لبریزتر از صبح شویم
یاک روز به شوق کسب فیض از خورشید
برخیز سحرخیزتر از صبح شویم

تابت محمودی (سهیل)

با مرکبی از آتش و خون می‌آئیم
با هروله از دشت جنون می‌آئیم
داریم سر ستیز با لشکر شب
با خنجر خورشید برون می‌آئیم

سعید یوسف نیا

□

برخیز ز عشق، دفتری بگشائیم
 بر خانه خورشید، دری بگشائیم

اینک که هوا تا ابدیت آبیست
 برخیز مگر بال و پری بگشائیم

مصطفی علیپور

ن

□

خون تو که لاله رنگ و بو یابد از آن
سر تاسر خاک شستشو یابد از آن

بر پیکر چاکچاک تو بوسه زند
خورشید، مگر که آبرو یابد از آن

فرشاد منصوریان

چون اشک شب وداع یاران، باران
تمثیل نبرد حقگزاران، باران

جاری شده در رگ رگ اندام زهین
یادآور خون پاسداران، باران

فرشاد منصوریان

هرچند که ساکت و خموشم یاران
در مکتب عشق سختکوشم یاران

از باغ گلوی عاشقان می آیم
تابوت گلی است روی دوشم یاران

وحید امیری

□

هرچند که رخ نهفتني بایدمان
در خاک، عظيم خفتني بایدمان

مشمول بهار رستخizيم همه
چون وقت رسد، شکفتني بایدمان

حسن حسینی

□

سبزيم و شکوه سرو در قامتمان
سرخيم و حضور لاله ها آيتمان

بر تن کفن است و باد از وادي عشق
گلبوسه زند به گونه رایتمان

پرویز بیگی حبیبآبادی

□

کس راز حیات او نداند گفتن*
باید که زبان به کام خود بنهفت

هر چند میان خون خود خفت ولی
سو گند، که خون او نخواهد خفت

قیصر امین پور

□

تاقچند اسیر موج تشویش شدن
آلوده به گرداب کم و بیش شدن

سر بر سر سنگها زغم کوییدن
بیگانه ز خلق و رانده از خویش شدن

مشق کاشانی

*... بلکه زندگانند ولی شما نمی دانید.

سوره بقره، آیه ۱۵۴

افسانه حسرتم، مرا باور کن
چون غنچه بدست خود، مرا پرپر کن

ای شعله عشق، خرمن جان مرا
با برق نگاه خویش، خاکستر کن

سید محمود عباد

با زمزمه بهار بیدارم کن
از جرات آبشار سرشارم کن

در عزلت بی عشق دلم می پوسد
ای باخبر از عشق، خبردارم کن

سلمان هراتی

□

ای پردگی پرده داغ دل من
 روشن به فروغ تو، چراغ دل من
 نازم به غم که بازگیرد، چو شود
 آواره ز هر دلی، سراغ دل من

مهرداد اوستا

□

خورشید به خون تپیده را دیدم من
 آن عاشق سر بریده را دیدم من
 با زخمی زخم بی شمارش می گفت
 در دامن شب، سپیده را دیدم من

جواد نعیمی

برخیز و بخوان سرود پیروزی خون
هنگام بهار و فصل نوروزی خون

با رویش لاله‌های خونین بنگر
بر دامن سبز دشت گلدوزی خون

قیصر امین‌پور

خورشید شکfte روی گلستانه خون
از دور رسد سرود پیوسته خون

پر می‌زند از حصار دربسته تن
تا اوج رها، پرنده خسته خون

نصرالله مردانی

□

روییده گل شقايق از سینه خون
اندیشه کن از قیام دیرینه خون

با دیده طوفانی تاریخ نگر
آینده خاک را در آینه خون

نصرالله مردانی

□

آنروز که آهنگ سفر داشت حسین
از راز شهادتش خبر داشت حسین

از بهر سرودن یکی قطعه سرخ
هفتاد و دو واژه درنظر داشت حسین

عزیزالله خدامی

□

مه، بارقه‌ای است در شبستان حسین (ع)

شب، حادثه‌ای ز درد پنهان حسین (ع)

هر صبح، ز دامن افق خونآلود

خورشید برآید از گریبان حسین (ع)

مشق کاشانی

□

ابری است که باران و تگرگش خونین

میلاد دوباره روز مرگش خونین

سردار سحر ز جنگ شب می‌آید

براسب سپیده زین و برگش خونین

حسن حسینی

۹

□

این دشت شقایق است یا سنگر او
این شعله آتش است یا بستر او
تصویر شفق فتاده در دامن دشت
یا چشم خون روان شده از سر او

فرشاد منصوریان

ما بیم و ز درد و داغ گفتن با تو
داغیم ز گفتن و شنفتن با تو
تنها به اشارهٔ تو سبز است بهار
باغیم و اجازهٔ شکفتن با تو

قیصر امین‌پور

ای نکهٔت فردوس بربین در تن تو
وی محمل آفتاب پیراهن تو
در کوی محبت تو ای زنده بدعشق
این دست تمنای من و دامن تو

ایرج قبری

□

شب زخمی پنجه‌های خورشیدی تو
گلزخم ستاره سحر، عیدی تو

یکروز در این کویر، خواهد پیچید
جوبار صدای سبز توحیدی تو

جواد محقق

□

منزل زچه رو میان گل داری تو
هر نو گل سرخ را خجل داری تو

انگار شهید داده‌ای لاله سرخ
کاین داغ بزرگ را بهدل داری تو

جواد نعیمی

□

ای در طف تاریخ بلا ریشهٔ تو
غواصی دریای خطر پیشهٔ تو

از خانه دیده چون گذشتی، پیچید
در کوچه دل، شمیم اندیشهٔ تو

نرگس گنجی

□

ای صاحب عشق و عقل، دیوانهٔ تو
حیران تو، آشنا و بیگانهٔ تو

دیدار تو را همه نشانی دادند
ای درهمدجا، کجاست پس خاذهٔ تو؟

قیصر امینپور

□

این دیده که دیده دست می‌شوید ازو
 این دل، که زمانه درد می‌بوييد ازو
 ابری است که انتظار می‌بارد ازو
 دشتی است که اشتیاق می‌رويد ازو

میرداد اوستا

□

زان دل که بدعاشق آشنا نیست مگو
 با سوز فراق مبتلا نیست مگو
 رنجیده دلان خوشنده با سوز فراق
 زان درد که در طریق ما نیست مگو

ایرج قنبری

۶

□

تا چند به روی و رنگ بستن توبه
وز دیدن رنگ و رو شکستن توبه
صد بار گناه و توبه و باز گناه
یکبار هم از توبه شکستن توبه

محمد رضا محمدی نیکو

□

تنها، سر چاه می‌روم، گاه بگاه
 سر می‌نهم اندوه‌گنان، چون تو به چاه
 می‌گریم و با یاد غمت می‌گوییم
 لا حول ولا قوّة الا بالله

علی موسوی گرمارودی

□

از کوچهٔ حق، صدا شنفتند همه
 چون لاله ز دشت جان، شکفتند همه
 لا حول ولا قوّة الا بالله
 خفتند بدخون خویش و گفتند همه

ناصر ثاقبی‌فرد

□

آن دوست بدرؤی من بخندند یانه؟

وین دفتر هجر را ببندد یانه؟

گل پیرهن سرخ شهادت را او

بر قامت و قد من پسندد یا نه؟

امیر مصدق

گی

برای حضرت ابوالفضل

□

آغشته به خون سپیدهدم شد ای وای
یک لاله ز باغ عشق کم شد ای وای

بر مصحف خون رسول تاریخ نوشت
اسحلوره والقلم، قلم شد ای وای

غلامرضا رحمانی

□

چون قصهٔ عشق جاودانی شده‌ای
چون طایر قدس، آسمانی شده‌ای
دانی چه لطافتی است گل را به بیهار
هنگام شهادت آنچنانی شده‌ای

میر علی افضلی

□

تصویر توان و تاب بودی رفتی
پروردۀ انقلاب بودی رفتی
مواجّه از سپیده در چشمۀ صبح
بادآور آفتاب بودی رفتی

ابرج قبری

□

چون قطره اشک گرم و پاک افتادی
 چون شعله شوق تابناک افتادی

تا صبح در آئینه چشم تو نشست
 ای روح سپیده دم، به خاک افتادی

میر هاشم میری

□

ای ذات احد، خدای سرمد، مددی
 ای بر تو سپاس و حمد بی حد، مددی

در حضرت تو ز شرم اگر خاموشیم
 ایدوست به خاطر محمد (ص) مددی

محمد جواد محبت

□

درمانده و زار و دردمندم کردى
چون صيد فتاده در کمندم کردى
از دست غمت گریختن آسان نیست
ای عشق چه سخت پاییندم کردى

ثابت محمودی (سهیل)

□

روی خطی از غبار بر میگردى
در هیئت یک سوار بر میگردى
پیراهنی از شکوفه در برب داری
یارا مگر از بهار بر میگردى

مصطفی علیپور

□

دستی زکرم بهشانه ما نزدی
بالی بههوای دانه ما نزدی

دیری است دلم، چشم بهراحت دارد
ای عشق، سری بهخانه ما نزدی

قیصر امین پور

□

ای دل به طواف عافیت پیر شدی
بازیچه پنجه های تقدیر شدی
با چلچله ها فرصت پروازت بود
افسوس که این چنین زمین گیر شدی

فرشاد منصوریان

□

ای دل نه مرا دوست که دشمن بودی
عمری بدفریب و فتنه با من بودی
از فتنه توست هر خرابی که مراست
هر چند مقیم خانه تن بودی

حیدر سبزواری

□

از راه رسیده حقگزار دگری
بر تو سن عشق تکسوار دگری
ای یار حماسه ساز، در عرصه عشق
سردار دگر، بر سر دار دگری

فرشاد منصوریان

□

از حق تا بندۀ غروری، دوری
 از ذکرش چون همیشه دوری، دوری
 در ظلمت آسمان هستی ای دل
 از عشق هزار سال نوری، دوری

(ثابت محمودی (سیپل))

□

از دست منه تفنگ تا پیروزی
 ننگ است دمی درنگ تا پیروزی
 دانی چه بود پیام یاران شجید
 این است که جنگ جنگ تا پیروزی

(ثابت محمودی (سهیل))

□

باید گل نور ناب را بشناسی
روشنگری شهاب را بشناسی

ای مهر به پیشانی او چشم بدوز
وقت است که آفتاب را بشناسی

میدی فراشانی منفرد

□

دل، خستد ز گردش شب و روز، بسی
افسرده ز همنشینی غیر کسی

ایکاش تمام عمر یاک لحظه شود
وان لحظه به یاد تو برآرم نفسی

محمد جواد محبت

□

در دست سپیده نامه عشق تویی

هنگام نماز اقامه عشق تویی

با بعض شکفته بیریا می گوییم

ای زخم شناسنامه عشق تویی

وحید امیری

□

رخشنده ترین ستاره عشق تویی

در چشم سحر، اشاره عشق تویی

امروز در آسمان خونبار وطن

خورشید هزار پاره عشق تویی

فاطمه سبزه‌ای

□

ای هرچه کران، ز بیکرانی که تویی
وی هرچه مکان، ز لامکانی که تویی
دارم ز تو این شناخت، کن روز نخست
شناخت ترا کس، آنچنانی که تویی

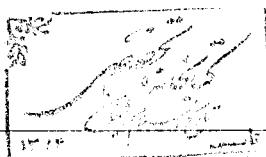
مهدی دیبوران

فهرست اعلام

- ۱- آزاد. مریم/۸۷
 ۲- اسدی. حسن/۱۳۴
 ۳- اسرافیلی. حسین/۹۶، ۷۸، ۹۴
 ۴- اسلامی. سیاوش/۲۰
 ۵- الهی. نادر/۲۴، ۱۰۵
 ۶- امیری. وحید/۳۸، ۲۲، ۲۰، ۱۷
 ۷- امین پور. قیصر/۱۰، ۱۲، ۱، ۳۸، ۲۵، ۳۱، ۳۵، ۳۶
 ۸- انصاری. هوشنگ/۱۴۳
 ۹- اوستا. مهرداد/۱۶۸، ۱۶۰، ۱۱۰
 ۱۰- باقری. ساعد/۱۳۶، ۹۰، ۸۴
 ۱۱- براتیپور. عباس/۸۳، ۴۰
 ۱۲- بهجتی (شفق) محمدحسین/۲۱
 ۱۳- بهداروند. اکبر/۱۸، ۶۷، ۱۰۳
 ۱۴- بیانکی. سعید/۱۳۵
 ۱۵- بیانگردجوان. عادل/۱۶
 ۱۶- بیگی حبیب‌آبادی. پروینز/۱۲۲
 ۱۷- پوربزرگ. علیرضا/۳۹
 ۱۸- پیلهور. محمد/۱۱۳، ۵۵
 ۱۹- ثاقبی‌فرد، ناصر/۱۷۵
 ۲۰- جمالی. محمد خلیل/۳۱
 ۲۱- جوادی. محمد صادق/۲۴
 ۲۲- حسینی. حسن/۱۱، ۱۹، ۴۱
 ۲۳- حسینی میر‌آبادی. حبیبا.../
 ۲۴- حسینی. حسن/۴۲، ۴۳، ۴۷، ۵۴، ۵۷
 ۲۵- حسینی. حسن/۶۰، ۷۶، ۷۴، ۷۰، ۸۶
 ۲۶- حسینی. حسن/۸۸، ۸۹، ۹۲، ۹۵، ۹۸
 ۲۷- حسینی. حسن/۹۹، ۱۰۷، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۴
 ۲۸- حسینی. حسن/۱۲۸، ۱۴۷، ۱۴۶، ۱۴۳، ۱۴۷
 ۲۹- حسینی. حسن/۱۴۹، ۱۵۷، ۱۶۳
 ۳۰- حسینی. حسن/۱۳۸، ۳۶

- ۲۴ - خادم‌الحسینی. عبدالحسین/ ۴۹ - شکوری. ناصر/ ۴۰ - خادم‌الحسینی. عبدالحسین/ ۱۳۳، ۱۱۶
- ۲۵ - خدامی. عزیزا.../ ۱۶۲ - صدفی‌زاده. علی/ ۴۰، ۵۸
- ۲۶ - خوانساری. احمد/ ۸۴، ۸۲، ۱۶ - خوش عمل. عباس/ ۱۱۴، ۱۰۶
- ۲۷ - ده‌بزرگی. احمد/ ۴۳، ۵۰، ۵۱ - ده‌بزرگی. احمد/ ۴۲، ۴۰، ۴۲
- ۲۸ - دیبوران. مهدی/ ۱۸۱ - علی‌آبادی. محمدحسین/ ۲۹
- ۲۹ - دیبوران. مهدی/ ۱۸۱ - علی‌آبادی. محمدحسین/ ۲۹ - علی‌آبادی. محمدحسین/ ۲۹
- ۳۰ - دیوبیمی. سیاوش/ ۲۹، ۳۳، ۳۳ - دیوبیمی. سیاوش/ ۲۹، ۳۳، ۳۳
- ۳۱ - فیضی. ذبیح‌الله/ ۷۹ - غرقابی. محمود/ ۴۸
- ۳۲ - رجب‌زاده. شهرام/ ۱۴۰ - فراهانی‌منفرد. مهدی/ ۹۴، ۹۴
- ۳۳ - رحمدل، غلامرضا/ ۸۵، ۷۱، ۳۴ - فیض. ناصر/ ۱۴۹
- ۳۴ - رضایی احمدآبادی. مصطفی/ ۱۲۱ - قبادیان سوادکوهی. حسین/ ۱۳۷ - قاضی. مصطفی/ ۱۳۷
- ۳۵ - زارعی. احمدرضا/ ۳۲، ۲۲، ۴۵، ۴۳ - قزوون. علیرضا/ ۳۲، ۳۲، ۱۴۱
- ۳۶ - سبزواری. حمید/ ۳۷، ۶۱ - قمشه‌ای. مصطفی/ ۶۸، ۱۳۳
- ۳۷ - سبزه‌ای. فاطمه/ ۱۸۰ - قنبری. ایرج/ ۲۳، ۲۵، ۳۵
- ۳۸ - سهرابی تراو. محمدرضا/ ۹ - کارگر دستجردی. مرتضی/ ۴۴
- ۳۹ - شاهرخی. محمود/ ۶۱، ۱۱۷ - کاکایی. عبدالجبار/ ۹۳
- ۷۷ - ۷۷

- ۵۶— کامکار. هاشم/۹۶
 ۵۷— کاشانی. سپیده/۱۴۱
 ۵۸— کاشانی. مشق/۳۰، ۴۶، ۳۸، ۴۵، ۱۴۴، ۹۹، ۷۳، ۶۹
 ۵۹— کردستانی. گلشن/۲۶
 ۶۰— کرمی. ابوالفتح/۴۶
 ۶۱— کرمی نور. حسن/۸۳
 ۶۲— گلدون. رمضانعلی/۱۳۱
 ۶۳— گنجی. نرگس/۱۶۷
 ۶۴— لاهوتی. صفا/۶۶
 ۶۵— لرتراد. یدالله/۲۱
 ۶۶— محبت. محمدجواد/۱۷۹، ۱۷۴
 ۶۷— محقق. جواد/۷۸، ۹۱، ۱۰۷
 ۶۸— محمدی. جلال/۷۵
 ۶۹— محمدی نیکو. محمدرضا/۳۲، ۴۵، ۶۲، ۶۴، ۱۰۴، ۱۴۵، ۱۳۷
 ۷۰— محمودی (سهیل) ثابت/۲۸
 ۷۱— مرادی غیاثآبادی. علی/۱۴، ۱۱۸، ۱۰۹، ۱۷۵
 ۷۲— مردانی. محمدعلی/۲۶، ۳۰، ۱۲۸، ۷۷
 ۷۳— مردانی. نصرالله/۱۰۱، ۱۰۵، ۱۶۱، ۱۶۲
 ۷۴— مصدق. امیر/۸۰، ۱۷۱
 ۷۵— ملکی. بیوک/۲۸، ۶۷، ۸۹
 ۷۶— موسوی فاخر. مهدی/۵۲
 ۷۷— موسوی گرما روی. علی/۷۱
 ۷۸— منصوریان. فرشاد/۶۳، ۱۳۴
 ۷۹— مولوی. شمسالله/۱۴، ۴۴، ۶۵
 ۸۰— میر افضلی. میر علی/۱۷۳
 ۸۱— میری. میر هاشم/۵۳، ۲۷، ۵۴
 ۸۲— نارنچی. زهره/۱۳۶
 ۸۳— نعیمی. جواد/۱۶۰، ۱۶۶
 ۸۴— نوربخش. مرتضی/۱۳
 ۸۵— وحدتی. کاظم/۸۸
 ۸۶— وحیدی. سیمیندخت/۷۵
 ۸۷— وسمقی. صدیقه/۱۴۲
 ۸۸— هراتی. سلمان/۲۷، ۴۷، ۳۴
 ۸۹— هوشمند. علی/۱۰۴
 ۹۰— یوسف نیا. سعید/۱۵۳

